

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΛΟΓΕΙΣ ΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΥΚΙΜΝΗΣ

Φίλοι συνεπαρχιώται!

ΕΝΑΣ παλαιός της γης υίός, ό λεγόμενος Ἀνταῖος, με ἄλλα λόγια ἕνα χωριατόπουλο τοῦ καιροῦ ἐκείνου, ὅταν ἤθελε νὰ παλαίσῃ, ἔπεφτε κατὰ γῆς, ἦτοι ἔπεφτε εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ὁμογενῶν του, καί ἔπερνε δύναμιν, καί ἐπάλαυε, καί ἐνίκα.

Τό χωριατόπουλο ἐκεῖνο, ὁ Ἀνταῖος, εἶμαι ἐγὼ, σεις δὲ εἴθετε οἱ ὁμογενεῖς μου, ἐξ ὧν ἐλήφθη. Ἰδοὺ δὲ πίπτω εἰς τὰς ἀγκάλας σας, διὰ ν' ἀντλήσω δύναμιν.

Πρὸς τίνα σκοπὸν ;

Διὰ νὰ παλαίσω κατὰ τῶν ἐχθρῶν σας, κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Βασιλέως. Πάντοτε δὲ οἱ λαοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς τοὺς αὐτοὺς εἶχον ἐχθροὺς καὶ τοὺς αὐτοὺς φίλους· οὐδέποτε δὲ λαοὺ ἐχθροὺς ἐχορημάτισε βασιλέως φίλος. Κατ' αὐτὸ δὲ τὸ μέτρον μετρήσατε καὶ τὸν φίλον μας τὸν Βαλαωρίτην, τὸν ἅγιον ἄνθρωπον.

Ἐγὼ δὲ καὶ ἐγὼ ἐχθροὺς, πολλοὺς μάλιστα. Ἐγὼ δὲ ἐχθροὺς, διότι ὁ μὴ ἔχων ἐχθροὺς, οὔτε φίλους ἔχει. Ὀλίγον ὅμως περὶ τῶν ἐχθρῶν μου φροντίζω, διότι ἐγήρασα. Καὶ τῷ ὄντι ὁ ἔχων τὸν χάρον βοηθῶν, πρὸς τί νὰ φοβῆται τὰς σκιάς, τὰ φαντάσματα ;

Ζητῶ λοιπὸν τὰς δυνάμεις σας, ἦτοι τὰς ψήφους σας, διὰ νὰ πολεμήσω ὅχι τοὺς προσωπικοὺς ἐχθροὺς μου, ἀλλὰ τοὺς κοινούς ἐχθροὺς.

Ἄν δὲν ἔχετε χρειαὴν ἀντιλήπτορος, βοηθοῦ, μὴ μοῦ τὰς δώσετε. Ἄν ὅμως ἔχετε χρειαὴν προστάτου, δώσατέ μοῦ τὰς ψήφους σας, καὶ δὲν θὰ μετανοήσετε· διότι καὶ χωρὶς τ' ἄρματά σας, δὲν ἐντρόπιασα τὴν Κέρκυραν. Με τ' ἄρματά σας, καὶ περισσότερον θὰ κάμω.

Ἐζήτησα δὲ καὶ ἄλλοτε τὰς ψήφους σας, καὶ ἔλαβα πολλὰς, ἀλλ' ὅχι τόσας, ὅσαι ἐχρειάζοντο· διότι ἐπολέμουν τὸν Κωνσταντᾶ, καὶ ὁ Κωνσταντᾶς μ' ἐπολέμει, καὶ ἀπέτυχον. Πόλεμος ὀλέθριος, διότι ἦτον ἐμφύλιος πόλεμος. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ φρόνησις καὶ εἰρήνη ἤδη ἐπεκράτησαν, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ Κωνσταντᾶς σήμερον συμφωνοῦμεν, διότι καὶ αὐτὸς καὶ ἐγὼ τὸ καλὸν σας θέλομεν, ἐκεῖνος μὲ τὸν τρόπον του, καὶ ἐγὼ μὲ τὸν τρόπον μου.

Ἄλλὰ καὶ ἀδίκον ἂν εἶχεν ὁ Κωνσταντᾶς, σήμερον ἐχρεώσθουν νὰ συνταχθῶ μετ' αὐτοῦ, διότι ἀδίκως καταδιώκεται. Πᾶς δὲ τίμιος ἄνθρωπος χρεωστῆναι νὰ συνταχθῆ μετὰ τοῦ ἀδίκως καταδιωκόμενου, ὅταν μάλιστα ὁ καταδιωκόμενος αὐτὸς ἀμύνεται ὑπὲρ πατρίδος. Βεβαίως δὲ ὁ Κωνσταντᾶς ἀγωνίζεται ὑπὲρ πατρίδος, οἱ δὲ συκοφάνται του, οἱ δὲ ἐχθροὶ του πολεμοῦσι καὶ αὐτὸν, καὶ σᾶς, καὶ τὴν πατρίδα.

Ἡ πολιτεία τοῦ Κωνσταντᾶ εἶναι πολιτεία χρηστοῦ πολίτου· ἐὰν δὲ ὁ Κωνσταντᾶς ἐβλασφήμησε, καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος ἐβλασφήμησεν, εἰπὼν· «Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν.» Ἡ πολιτεία ὅμως τοῦ Βαλαωρίτου δὲν δύναται νὰ εὐρη μιμητὰς ἐν τῇ τάξει τῶν δικαίων ἀνθρώπων. Διότι οἱ δικαῖοι ἄνθρωποι δὲν καταδέχονται νὰ ψιθυρίζωσιν εἰς τὰ αὐτὰ τῶν ἀνθρώπων. Ἰδοὺ δὲ τί περὶ τῶν ψιθυριστῶν ἀρχαῖός τις σοφὸς λέγει.

«Οἱ ψιθυρισταὶ καὶ διάβολοι, οἱ τῶν ἐξουσιῶν φοροεῖς, ἀδικίως καταδιώκονται καὶ τιμωροῦνται ὑπὸ πάντων, διότι δὲν ἐμβάλλουσι φάρμακον θανάσιμον εἰς ἕνα ποτήριον, ἀλλ' εἰς πηγὴν δημοσίου βέουσαν καὶ χρήσεως κοινῆς».

Ἐν μέρει ὅμως εἶναι συγχωρεμένος ὁ Βαλαωρίτης, διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἤξεύρει γράμματα, ἑλληνικά μάλιστα.

Σᾶς εἶπον δὲ ἀνωτέρω, ὅτι ἂν δὲν ἔχετε χρειαὴν προστάτου, μὴ με ἐκλέξετε. Ἄλλ' ἀκούω ὅτι ἡ κατάστασις σας δὲν εἶναι καλὴ· πιστεύσατε δὲ ὅτι καὶ τῆς Ἑλλάδος ἡ κατάστασις δὲν εἶναι καλῆτερη· πρὸς θεραπείαν δὲ τοῦ κακοῦ ἄλλος προτείνει τοῦτο, καὶ ἄλλος ἐκεῖνο τὸ ἰατρικόν. Κατ' ἐμὲ ὅμως ἐν μόνον ὑπάρχει ἰατρείας μέσον, ἡ ἀνόρθωσις τῆς Βουλῆς, ἥτις εἰς πολλὰ πταίει, ἀλλὰ καὶ ἐκ προθέσεως συκοφαντεῖται. Πταίει δὲ πρὸ πάντων, διότι δέχεται ὑπουργούς καὶ ἀνθρώπους ἀνοσίους.

Ἄν ἡ Βουλὴ ἀνορθωθῆ, ἂν φρονηματισθῆ, ἂν ἐντραπῆ ἐαυτῇ, θὰ σχηματισθῆ Κυβέρνησις· καὶ ἂν σχηματισθῆ Κυβέρνησις, ἐλύθη τὸ ἐν καὶ μόνον καὶ μέγα ἑλληνικόν ζήτημα.

Ποῖον ;

Ὁ αἰδιμὸς ναύαρχος Μιαούλης δὲν ἤθελε νὰ ἐπαναστατήσῃ κατὰ τῶν Τούρκων, λέγων· «Τὸ νὰ νικήσωμεν τοὺς Τούρκους, εἶναι δύσκολον· τὸ νὰ συστήσωμεν Κυβέρνησιν εἶναι πολὺ δυσκολώτερον· διότι τίς θὰ κυβερνή-

»ση; Ἐγὼ νὰ κυβερνήσω δὲν ἤξεύρω· ἄλλος νὰ με κυβερνήσῃ δὲν δέχομαι.»

Ὁ δὲ Κυβερνήτης ἐδογματίσει, λέγων· «Ἀδύνατον εἶναι νὰ σχηματισώσιν οἱ Ἕλληνες Κυβέρνησιν.» Καὶ τὰ λόγια τοῦ Κερκυραίου ἐκείνου μέχρι τῆς ὥρας ταύτης ἀπεδείχθησαν προφήτου λόγια.

Ὁλη λοιπὸν ἡ ἑλληνικὴ δυσκολία συνίσταται εἰς τὸ νὰ σχηματισθῆ Κυβέρνησις τῆς προκοπῆς. Ἀδύνατον ὅμως εἶναι νὰ σχηματισθῆ Κυβέρνησις τῆς προκοπῆς, πρὶν σχηματισθῆ Βουλὴ τῆς προκοπῆς, ἦτοι Βουλὴ μὴ δεχομένη ἄλλον χαλινὸν, εἰμὴ τὸν τοῦ νόμου, ἐπιβάλλουσα δὲ τὸν χαλινὸν τοῦ νόμου εἰς τοὺς ἄλλους.

Ἢτοι, με ἄλλα καὶ ὀλίγα λόγια. Ἀνέστη ἡ Βουλὴ; Ἐσώθη ὁ τόπος. Δὲν ἀνέστη ἡ Βουλὴ; Ἐνδυσθῆτε μαῦρα, καὶ κλαύσατε τῆς Ἑλλάδος τὴν μοῖραν.

Κατὰ κακὴν δὲ τῆς Ἑλλάδος τύχην, παραδόξως ἐφύτρωσεν ὁ Βαλαωρίτης, ὁ κακὸς αὐτὸς τῆς πατρίδος δαίμων. Δὲν πταίει δὲ τόσον αὐτὸς, ὅσον πταίουσιν οἱ ἐν Ἑλλάδι πρωτεύοντες, οἵτινες τὸν ἀποστρέφονται, καὶ δικαίως, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι τὴν τόλμην νὰ τοῦ εἴπωσι κατὰ πρόσωπον ὅσα κατ' αὐτοῦ λέγουσι κατ' ἴδιαν. Ἐγὼ ὅμως ἀπεφάσισα νὰ τοῦ εἰπῶ ὀρθά, κορτὰ, ἀπεφάσισα δηλαδὴ νὰ ἐπαναστατήσω κατὰ τῆς ἀφορήτου αὐθαδείας τοῦ ὀλεθρίου αὐτοῦ ἀθρώπου. Ἐνδεχόμενον δὲ εἶναι νὰ κατορθώσῃ νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃ τὰς ψήφους σας· ἀλλ' ἀδύνατον εἶναι νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃ ὅτι ὁ Θεὸς μοῦ ἐχάρισεν, ἦτοι τὸν νοῦν μου, καὶ ὅτι ὁ αἰδιμὸς λόρδος Γυλφορδ ἔκτισεν ἐν ἐμοὶ, ἦτοι τὴν καρδίαν μου. Τοιαῦτα δὲ ἔχων ἐφόδια, δὲν φοβοῦμαι τὸν Βαλαωρίτην. Ἀλλὰ σεις ;

Εἴθετε πρόβατα χωρὶς ποιμένες. Εἶχατε δὲ μέχρι τοῦδε δύο ἀγριόσκυλα, τὸν Κωνσταντᾶν καὶ τὸν Ῥωμαῖον, προστατεύοντα τὰ συμφέροντά σας. Ἀλλὰ σήμερον, ἂν δὲν ἀνοίξουν τὰ μάτια των οἱ ἐκλογεῖς τοῦ Ἀγείρου καὶ τοῦ Ὄρους, καλῶς νὰ δεχθῆτε καὶ σεις καὶ ἐκεῖνοι τοῦ Βαλαωρίτου τὴν μάλιστα.

Σᾶς ὁμιλῶ δὲ περὶ τοῦ Κωνσταντᾶ καὶ τοῦ Ῥωμαίου, διότι δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐπιτύχω ἐγὼ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπιτύχουν καὶ ὅσοι θέλουσι νὰ με βοηθήσουν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ Κωνσταντᾶ καὶ τοῦ Ῥωμαίου λαλῶ ἐγὼ ὀνομαστὶ, διότι τοὺς γνωρίζω προσωπικῶς· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἀκούσατε ὅτι σᾶς παρήγγειλεν ὁ Κωνσταντᾶς. Ἄν δὲ ὁ Θεὸς θελήσῃ νὰ ἐπιτύχωσιν εἰς τὰς ἐκλογὰς τῆς πόλεως ὁ χρηστὸς Παπαδάτος καὶ οἱ φίλοι του, τότε σᾶς ὑπόσχομαι νὰ σᾶς ἀπαλλάξω ἀπὸ πολλὰ βάρη.

Κατὰ τοῦτο δὲ ἐπταίσαν οἱ βουλευταὶ σας, οἵτινες δὲν συνεφώνουν με τοὺς βουλευτὰς τοῦ Ἀγείρου καὶ τοῦ Ὄρους. Λέγω δὲ ὅτι ἐπταίσαν, διότι ἡ μὲν διαίρεσις τοὺς κατέστησεν ἀδυνατούς, ἡ δὲ ἀδυναμία ἀχρήστους. Ἐν τούτοις τὸ ἄλογο τοῦ Βαλαωρίτη ἐχόρευε, καὶ θὰ χωρεῖ, ἐν ὅσῳ οἱ Κερκυραῖοι βουλευταὶ δὲν ὁμονοήσουν, ὅχι διὰ νὰ τυραννήσουν ἄλλους, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ τυραννεῖσθε σεις καὶ οἱ λοιποὶ τῆς νήσου κάτοικοι ὑπ' ἄλλων, ξένων μάλιστα.

Ἐν ὀλίγοις δὲ συμβουλευῶ τοὺς Κερκυραίους νὰ γεμίσουν τὰς κάλπας,

Τοῦ Κωνσταντᾶ, πρὸ πάντων,

Τοῦ Ῥωμαίου,

Τοῦ Παπαδάτου,

Τῶν φίλων τοῦ Κωνσταντᾶ καὶ τοῦ Παπαδάτου.

Ἄν θέλετε δὲ, δότε καὶ σεις εἰς ἐμὲ τὰς ψήφους σας.

Νὰ σᾶς βιάσω, δὲν δύναμαι. Νὰ σᾶς παρακαλέσω γονυκλιτῶς, ἐντρέπομαι. Νὰ σᾶς πείσω, προσεπέθησα. Ἐπὶ τέλος χρεωστῶ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, ὅτι ὅσοι σᾶς ὁμιλοῦν ἐναντίον τοῦ Κωνσταντᾶ, εἶναι ἐχθροὶ σας, ὅσοι δὲ συντελοῦν εἰς τὴν πτῶσιν τοῦ Βαλαωρίτου, εἶναι φίλοι σας.

Ἡ βασιλεία σας ἔρχεται, θὰ διαρκέσῃ δὲ τέσσαρας μόνον ἡμέρας. Ἄν κατὰ τὰς τέσσαρας ταύτας ἡμέρας κλείσατε τὰ μάτια σας, πόσα, ταλαίπωροι, θὰ χύσετε κατόπιν δάκρυα, ὅχι μόνον μετανοίας, ἀλλὰ καὶ στενοχωρίας καὶ θλίψεως!

Εἴθε ὁ Κύριος νὰ φωτίσῃ τὰ διαβημὰτά σας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29^η Ἰανουαρίου 1872.

ὁ συνεπαρχιώτης σας

Γ. ΖΩΧΙΟΣ.

Αρ. Εισ. 545

VI 71

